

«Ιωάννα της Λωρραίνης»

Ανάμεσα στο έργο του Μίλλερ και στην «Ιωάννα της Λωρραίνης» του Μάξγουελ Άντερσον, που ανέβασε το θέατρο Κοτοπούλη, υπάρχουν μερικές αναλογίες, αλλά και ουσιαστικές διαφορές. Οι αναλογίες είναι σχετικές με το γένημα της υπάρχουσας κατάστασης, που γίνεται στην «Ιωάννα της Λωρραίνης», με το να παρουσιάζει στην ιστορική πλευρά του έργου τις προδοσίες, που η ολιγαρχία κάνει σε βάρος του αγώνα του λαού, με σκοπό το εμπόδιο της πρόοδου του και τη διατήρηση των προνομίων της αιώνια ιστορία, που ο συγγραφέας την παρουσιάζει με μεγάλη ζωντάνια. Ο αγώνας του λαού που ανεβαίνει εκφράζεται στο πρόσωπο της Ιωάννας ντ' Άρκ. Αυτό είν' ή μία πλευρά του έργου, το ιστορικό του κομμάτι. Παράλληλα όμως μ' αυτό κυλάει ένα έργο σύγχρονο, που έχει πρόσωπα της ήθσοποιός του θιάσου που ετοιμάζει το ανέβασμα του ιστορικού έργου. Στις συζητήσεις ανάμεσα στα πρόσωπα του θιάσου ο συγγραφέας εκφράζει τις παροϊθήσεις του πάνω στα σύγχρονα πολιτικο - κοινωνικά προβλήματα. Αποθεώνει την πίστη σ' ένα ιδανικό, δέχεται και το θάνατο για την ιδέα κι' αποκλείει τους συμβιβασμούς στα βασικά ζητήματα. Μά έχει που έρχεται σ' αντίθεση με το έργο του Μίλλερ, είναι πως ο Άντερσον δέχεται την πίστη σάν κάτι που δέν μπορεί ν' αποδειχτεί, δηλαδή πίστη που στηρίζεται σέ μη λογικά στοιχεία, ενώ ο Μίλλερ προχωρεί στην πίστη διά μέσου της φωτισμένης γνώσης. Κ' ειδικότερα για τό περιεχόμενο της δημοκρατίας που θέτει τό πρόβλημά της τό έργο του Άντερσον, ή δημοκρατία του Μίλλερ είναι ή ούσιαστική, ενώ ή δημοκρατία του Άντερσον είναι ή τυπική δημοκρατία, τό πολιτεύμα που έχει τά εξωτερικά γνωρίσματα, τόν τόπο μονάχα της δημοκρατίας, δίχως νά προχωρεί στην ούσία. Έτσι καταλήγει νά δαχτεί τό αναπόδειχτο της δρθότητάς της. Βλέπουμε, λοιπόν, τό τελικό συμπέρασμα του έργου του Άντερσον έξω από τό πνεύμα της σημερινής εποχής και σέ ανακολούθησά με τις θέσεις που τό ίδιο είχε θέσει. Πίστη σήμερα, σάν προσήλωσή σ' ένα ιδανικό, μονάχα σά συνέπεια γνώσης φωτισμένης και στέρεης μπορεί νά νοηθεί.

..

Τό γενικό πνεύμα της σκηνοθεσίας μπορεί νά χαρακτηριστεί σάν προσπάθεια απόλυτης συγκράτησης. Τόν τόνο έθεσε ή κ. Μανωλίδου' απόδωσε σσατά τό κύριο πνεύμα του ρόλου της, που δέν ήταν τό ήρωικό στοιχείο, μά ο άνθρωπος, που, μπρός στα προβλήματα του, ζητάει απάντηση σ' αυτά. Η όλη της τάση ήταν προσπάθεια για έκφραση έσωτερική, μακριά από εξωτερικά effects κι' ολόκληρος ο θιάσος, με σκηνοθεσία του κ. Μουζενίδη, με δροιογένεια κινήθηκε μέσα στο ίδιο κλίμα. Τά σκηνικά του

κ. Βακαλό καλαίσθητα και προσκαρμωμένα στις απαιτήσεις του έργου.